

Η Γυναίκα νοσοκόμος νοικοκυρά στο νοσοκομείο

Η Βάσω Μαργαριτίδου Τυμπλαλέξη, Γενική Γραμματέας της Πανελληνίας Ένωσης Διπλωματούχων Επαγγελματιών Υγείας, ανέπτυξε τα ιδιαίτερα προβλήματα που αντιμετωπίζει ο κλάδος της νοσηλευτικής με την έξυση της οικονομικής κρίσης.

«Το νοσηλευτικό επάγγελμα έχει υποστεί όσο κανένα άλλο τις συνέπειες της παραδοσιακής νοοτροπίας για τη θέση και το ρόλο της γυναίκας,» άρχισε η κα Μαργαριτίδου. «Ως καθαρά γυναικεία επαγγελματική ομάδα είδαμε την κατά φύλα διάκριση να παίρνει μορφή κοινωνικής ανισότητας. Ενώ είμαστε κλάδος γυναικοκρατούμενος δεν προσφέραμε τίποτε το θετικό στο γυναικείο ζήτημα γιατί δεν είχαμε συνειδητοποιήσει το ρόλο μας από άποψη κοινωνικο-ιστορική και γιατί η γυναίκα νοσοκόμος πέρασε στην κοινή συνείδηση ως προέκταση ή επανάληψη του οικιακού της ρόλου στις υπηρεσίες της περιθαλψης. Η γυναίκα στο σπίτι είναι νοικοκυρά, συμπαραστάτης, πάντα πρόθυμη, καρτερική και ενδοτική, η γυναίκα νοσοκόμος είναι ένα είδος νοικοκυράς στο νοσοκομείο, ηρωίδα στο θάλαμο, συμπαραστάτης και βοηθός του άντρα γιατρού. Και όλα αυτά γιατί στα κέντρα που έπαιρναν αποφάσεις για τα προβλήματα της υγείας και τους λειτουργούς της δεν συμμετείχαν παρά μόνο άντρες. Έτσι φτάσαμε να είμαστε οι παρίες της περιθαλψης.

Η Νοσηλευτική Εκπαίδευση

Στις Ανώτερες Σχολές της αρμοδιότητας του Υπουργείου Υγείας και Πρόνοιας για πρώτη φορά μπήκαν αγόρια, ελάχιστα όμως και

απ' αυτά ακόμα πιο λίγα συνεχίζουν τις σπουδές τους. (Από 160 που πέτυχαν συνεχίζουν 40-50). Η απροθυμία των αντρών να σπουδάσουν νοσηλευτική σε μια εποχή κρίσης και ανεργίας δείχνει τις προσωπικές τους απόψεις αλλά και του ευρύτερου κοινωνικού συνόλου σχετικά με το επάγγελμα του άντρα Διπλωματούχου Νοσοκόμου.

Στις Μέσες Σχολές φοιτούν κατά 98% κορίτσια. Αυτά τα 16χρονα κορίτσια δουλεύουν νυχτερινά ωράρια-εκπαιδευτικά ενώ την ημέρα παρακολουθούν 3-4 ώρες θεωρητική διδασκαλία. Οι νοσοκόμες με ανώτερη εκπαίδευση φοιτούν συνολικά 7 χρόνια ενώ οι γιατροί 6 και η σωματική και ψυχική κούραση οδηγεί πολλές απ' αυτές στην πρόωμη αποχώρηση ή στην αλλαγή επαγγέλματος.

Με αυτές τις συνθήκες στην εκπαίδευση και την εξάσκηση του επαγγέλματος δεν είναι περιεργό αυτό που παρατηρήθηκε φέτος: ενώ

υπάρχει σκληρός ανταγωνισμός για μια θέση σε ένα εκπαιδευτικό ίδρυμα οι νέες και οι νέοι που πέτυχαν στις πανελλήνιες εξετάσεις αρνούνται να φοιτήσουν σ' αυτές. Εισήχθησαν 415, γράφτηκαν 331, φοιτούν μετά ένα τρίμηνο 300.

Συνθήκες εργασίας-αμοιβές

Ενώ σύμφωνα με το Άρθρο 22 του Συντάγματος οι εργαζόμενοι, ανεξάρτητα από φύλο ή άλλη διάκριση, δικαιούνται ίση αμοιβή για ίση αξίας εργασία οι διπλ. νοσοκόμοι, οι μαίες και οι επισκέπτριες αδελφές, με 3 και 4 χρόνια σπουδές, στις συλλογικές συμβάσεις θεωρούνται κατώτερο νοσηλευτικό προσωπικό και αμείβονται ως διετούς φοίτησης.

Άλλοι κλάδοι απόφοιτοι των ΚΑΤΕΕ πληρώνονται με βάση τα 3 χρόνια των σπουδών τους και παίρνουν επίσης και επίδομα ξένης γλώσσας ενώ οι διπλ. νοσοκόμες, οι μαίες και επισκέπτριες αδελφές δεν το δικαιούνται αν και εκ των πραγμάτων επιβάλλεται η γνώση ξένης γλώσσας.

Οι επιπτώσεις της οικονομικής κρίσης στη νοσηλευτική

Η ανεργία των γυναικών τώρα τελευταία έχει δημιουργήσει αληθινό πρόβλημα γιατί πολλές ανειδίκευτες ζητούν να εργαστούν στο νοσηλευτικό τομέα. Πωλήτριες, αεροσυνοδοί, γιατρίνες, φοιτήτριες, άνεργες από κάθε κλάδο συσπίζονται στα νοσοκομεία για να βρουν θέση αποκλειστικής. Η έλλειψη ειδικευμένου προσωπικού στα νοσοκομεία και τις κλινικές υποχρεώνει τους ασθενείς να παίρνουν αποκλειστικές και στην πιο δύσκολη φάση της ασθένειας, μετά το χειρουργείο ή μετά από οξεία κρίση, η αποκλειστική μέσα στη σύγχυση της άγνοιας της από νοσηλευτική φροντίδα, δημιουργεί προβλήματα στο μόνιμο προσωπικό. Αλλά και όσες δουλεύουν ευκαιρικά ως αποκλειστικές (10.000) εξασφαλίζουν μεν ένα καλό ημερομίσθιο αλλά δεν έχουν ασφάλιση ούτε δικαιούνται επιδόματα ανεργίας, αδειας κλπ.

Η έλλειψη σχεδιασμού στην υγεία δημιούργησε σοβαρό πρόβλημα ανεπάρκειας νοσηλευτικού προσωπικού. Εδώ και χρόνια υπάρχουν πάνω από 10.000 κενές θέσεις οι οποίες περιμένουν να πληρωθούν από ειδικευμένο προσωπικό αλλά η σχετική νομοθεσία που ισχύει από το 1948 προβλέπει, αν υπάρχουν ελλείψεις, διπλωματούχων νοσοκόμων, να καλύπτονται από «πρακτικές» δηλαδή ανειδίκευτες! Έτσι η χώρα μας δεν έλαβε κανένα μέτρο ώστε να αυξηθεί ο αριθμός των γυναικών που θα επιθυμούσαν να σπουδάσουν νοσηλευτική και η νοσηλευτική που θα έπρεπε να ασκείται με απόλυτο έλεγχο όπως είναι στο εξωτερικό, εδώ έχει καταντήσει «ξέφραγο αμπέλι» για ντόπιους και αλλοδαπούς. Τα θύματα αυτής της αμέλειας είναι οι γυναίκες αλλά και ο λαός που περιμένει αναβάθμιση των υπηρεσιών υγείας.

Δυστυχώς ενώ τώρα τελευταία είχαμε πιστέψει ότι υπάρχει η βέληση από την πολιτεία να λυθούν τα χρόνια προβλήματά μας η Πολιτεία ξαφνικά εξαγόρασε κλινικές που ήταν μάλλον κέντρα εξαθλίωσης όπου καταφεύγουν οι άνθρωποι από μια ανάγκη για περίθαλψη και το προσωπικό τους, κυρίως εμπειρικό, το ενσωματώνει στις δημόσιες μονάδες περίθαλψης.

Προτάσεις

Προτείνουμε μια σειρά μέτρων που αποβλέπουν όχι μόνο να λύσουν το επαγγελματικό μας πρόβλημα αλλά και να εξασφαλίσουν την ποιοτική αναβάθμιση της υγείας που όλοι επιθυμούμε.

- Αναγνώριση του επαγγελματικού και κοινωνικού μας ρόλου για να υπάρξει ενδιαφέρον τόσο από κορίτσια όσο και από αγόρια να σπουδάσουν τη νοσηλευτική. (Σημειώνουμε εδώ ότι στη νοσηλευτική υπάρχουν ειδικά τμήματα π.χ. τεχνητός νεφρός, εντατική μονάδα κ.λ.π. όπου η τεχνολογική εξέλιξη είναι έντονη και πρέπει και το προσωπικό να είναι ανάλογα εκπαιδευμένο).

- Για να υπάρξει ενδιαφέρον για τη νοσηλευτική θα πρέπει να εξασφαλιστούν οι κατάλληλες συνθήκες εργασίας, ασφάλειας και υγιεινής. Και αυτό θα γίνει με την επικύρωση της Διεθνούς Σύμβασης για το νοσηλευτικό προσωπικό.

- Προτείνουμε τα χιλιάδες πρόσωπα που απασχολούνται στην υγεία και που έχουν αναπτύξει ένα νοσηλευτικό παρακύκλωμα να εκπαιδευτούν με χρηματοδοτούμενο από τον ΟΑΕΔ πρόγραμμα της ΕΟΚ και ύστερα να απαγορευτεί η εμπειρική άσκηση του νοσηλευτικού επαγγέλματος.

- Στις συλλογικές συμβάσεις ζητάμε ίση μεταχείριση με άλλους κλάδους που έχουν την ίδια βαθμίδα εκπαίδευσης.

- Ζητάμε πρόσβαση στα κέντρα λήψης αποφάσεων για την υγεία, τουλάχιστον για τα θέματα που μας αφορούν.

- Ζητάμε να εφαρμοστούν οι συστάσεις της Παγκόσμιας Οργάνωσης Υγείας και της ΕΟΚ για το νοσηλευτικό προσωπικό.

- Πρέπει να αναβαθμιστεί η εκπαίδευση. Ζητάμε να ανωτατοποιηθεί η βασική νοσηλευτική παιδεία και να αναλάβει η πολιτεία μια αντικειμενική εκστρατεία πληροφόρησης για το ρόλο των διπλωματούχων νοσοκόμων.

- Το δικαίωμα των γυναικών για εργασία δε σημαίνει απασχόληση ευκαιριακή και εμπειρική και αυτό πρέπει να γίνει γνωστό σε όλα τα Γυναικεία Σωματεία ώστε να εκδόσουν ένα κοινό πρακτικό κώδικα επαγγελματών που θα βοηθήσει κάθε γυναίκα να επιλέγει και ν' αποφασίζει συνειδητά για το τί θέλει να κάνει επαγγελματικά».